

AKCE

Zdeněk Beneš

Brzké ráno lechtá obyvatele Koru pod nosem a slunce zalévá jejich příbytky nazlátlou duchnou, když zahání na ústup řídký opar, pozůstatek chladné noci. Z Dolního Koru rachotí vozy po dlážděné cestě směrem k Waldenově mostu spojujícího Dolní Kor s Korem Středním, jež je usazen na Lianině ostrově a tvoří dominantu celého města svými výstavními budovami a přístavem. Královská řeka, která je pro Kor životně důležitá, v první řadě jako významná obchodní trasa Sintar-Albireo, je tohoto rána brázděna malými rybářskými bárkami, ale i většími říčními koráby, především rychlými lagrami.

Na jednom z vozů, jež míří k mostu, sedí starý kupec Darmodal, nervózně se ošívá a kryje si oči proti vycházejícímu slunci. Jeho náklad, krytý plachtou, není vidět, dva zapřažení mezkové ležerně postupují vpřed. Na mostě se tvoří řada, neboť všechny vozy podléhají kontrole vojenské posádky. Nebylo tomu tak vždy, avšak po nedávném rozprášení armády Svobodných měst v Albireu je král Walden ještě opatrný a pro jistotu ve všech městech trvá mimořádný stav pro případ, že by všichni povstalci nebyli poraženi a chtěli páchat nějaké škody. Znamená to především stíženou činnost pro pašeráky a podobné nekalé živly. Nad tím si starý Darmodal nemůže než znechuceně odplivnout, protože sám příliš čisté svědomí nemá.

„Co máte v tom voze?“ pokračuje v kontrole voják stráže hlídající na mostě. Z jeho mladé tváře číší odhodlání a z jeho meče varování.

Darmodal se nervózně chvěje, měří si vojáka zkoumavým pohledem, nezdá se mu moc důvěryhodný. „Hobitím stařenám se v parných dnech rozlévají šálky kávy,“ odvětí pomalu, aby mu bylo dobře rozumět.

Voják na něj nepříjemně dlouho hledí. „A jejich dědkům padají vidle do strže,“ pokračuje ozbrojenec strojově. „Můžete projet.“

Darmodal si zhluboka oddechuje a popohání mezky k chůzi. Tentokrát to opět vyšlo, ale má pocit, že už se blíží akce, při které si splete strážného a skončí v šatlavě. Vjíždí právě do Středního Koru, části města plné vysokých kamenných domů a barevných okenic krámků. Člověk se zde může cítit jakoby v bezpečí před celým světem, ač zkušenější již vědí, že právě zde zdání mnohdy klame. A on tomu svým úkolem právě nepřispívá.

Náhle se ve voze něco pohne. „Už zme tajdle, čeče? Křupe mě z týho hopskání po dlažbě hřbet!“ ozve se zpod plachtoviny.

„Ještě buďte zticha! Na určeném místě budeme za chvíli, dám vám vědět. Teď musíte bejt nenápadný.“

* * *

V těch samých okamžicích, hluboko pod povrchem Trhlinové pláně, v podivném přijímacím sále, sedí na svém bývalém trůně zvláštní bytost. Je to ork. Poněkud hranatá osoba oblečená do haleny, kalhot a pláště z podzemní tkaniny. Černé vlasy mu spadají na vystouplé líce a částečně tak zakrývají maličko neforemný obličej našedlé barvy. Po své pravici i levici nechal rozsvícené dvojice svíci, snad aby si trochu zpříjemnil tuto samotu.

„Barabure, proč jsi tu sám a ne s ostatními?“ ozvalo se ze dveří. Do místnosti vešel další ork a pozdravil sedícího zdviženou levicí.

„Prohrál jsem pasování, Ortvik,“ řekl jenom zachmuřený Barabur.

Nově příchozí mu je podoben, snad jen o trochu menší a asketičtější ve tváři. „Byl zvolen nový vůdce, Urgh-Klamat, a ten není špatným vůdcem. Navíc tě porazil ve fistechu, a to je důležitá disciplína, to nemůžeš popřít. A vládl jsi již po dvě klanové rady, neomrzelo tě to už?“

„Nemrzí mě to kvůli sobě, já se spokojím s klidnějším životem na odpočinku. Mrzí mě to kvůli Bratrům.“

„Aha, chápu,“ přisvědčil Ortvik. „Oni se ale vymykají naší politice s povrchem. Kvůli nim bychom nikdy nemuseli mít šanci objevit se na povrchu beze strachu, že budeme ihned napadeni jako zločinci.“

* * *

„Jsme na místě, vypadněte z mého vozu,“ netrpělivě je pobízel Darmodal. Zpod krytu postupně vylezly čtyři nepřilíš vysoké postavy. Čtyři orkové. Jeden větší než ostatní, s velikou dřevěnou palicí a rozčuchanými tmavými pačesy, si mne širokou bradu. Druhý, spíše hubený, s užším obličejem a velkýma odstávajícíma ušima, má za pasem zastrčený prak. Třetí, v barevném plášti připomínajícím oblečení pout'ových kouzelníků, se opírá o postranici vozu a tře si rozbolavělou nohu. A čtvrtý, s odulými rty a rozpláclym nosem, širokým obličejem a s velkým vakem přehozeným přes záda, se na Darmodala vesele usmívá.

„Je to tejdá tento barák, ve kterým bydlí tamten vyžírkař s Amuletem zatracovanejch?“ zeptal se ork v plášti.

Darmodal se rozhodl už neotáčet a popohnal mezky k odjezdu. „Je to von. A hod'te sebou!“ odvětil podrážděně.

Ork se obrátil ke svým druhům. „Člověčiska sou holt divnej národ, ani špetku vychování nedržej, hehe. Dáme se, kámoši, do práce.“ Ostatní přikývli. „Ale tentokrát si, Rhugu, nech ty šnekoblihy na pozďájc,“ okřikl velkého orka s palicí, který se právě chystal rozbalit ubrousek s nevábně vonící svačinou.

* * *

Barabur se dal do vyprávění. Vzpomínal na časy, které již přešly.

„Pamatuji si to, jako by to bylo teprve včera, když k nám ty děti přišly, vyhládlé a utrmácené. Že byli Truk-ukuové vyhlazeni, se nám doneslo až později. Ujal jsem se jich, protože moji synové už byli silní a samostatní. Ale tihle prckové byli opravdu zvláštní. Nevěřil bys, jak jsou rozdílní, a přece je něco silného spojuje. Snad to neštěstí Truk-ukuů. Každý z nich našel svůj smysl někde jinde.

Ten chytrý, Hek-Rut; pamatuješ si ještě, jak na polích věčně vyvolával růžová selata a ostatní děti je chytaly? Tak ten se u mistra Telebera dostal k iluzím a kam to až dotáhl. I ti největší mudrcové nad ním kroutí hlavou.“

* * *

„Poderžte ten provaz! Rhugu, derž to pořádně, ať si neslítu na prdel!“ snažil se potichu upozornit své druhy ten hubený ork visící právě pod oknem na jednom konci provazu. Lano přehodili přes větev stromu rostoucího vedle, druhý konec dole drží Rhug a Swan. Snaží se svého společníka opatrně posunout až před okenici.

Ork v plášti stojí na konci slepé uličky a bedlivě sleduje dění kolem. Slunce se již vyškřábalo nad střechy korských obydlí a lidé vycházejí z domovů za prací. A každá akce je proto nesmírně riskantní, sebemenší maličkost totiž okamžitě vyvolá zájem stráží, o který žádný lupič nestojí.

Náhle se v ohybu ulice objevil malý klučina, ne starší dvanácti let. Orkové ztuhli na místě a ten v plášti, Hek-Rut, sebou neklidně trhnul. Ale jinak jen neznatelně mávnul rukou. Chlapec stál jen pár metrů před nimi, zkoumavě na ně hleděl, oni byli zcela bez pohybu. A pak, zcela nepochopitelně, se chlapec jednoduše obrátil a odběhl za vlastními záležitostmi.

„Jak to?“ ušklíbl se širokolící Swan-Ri. Rhug vedle něj se nechápavě poškrábal na zátylku.

Hek-Rut se k nim pobaveně obrátil. „Prostě sem mu nakukačkoval, že sem hromada beden, Pruk na provaze poplašeněj vták a vy dva dole zkroucený pahejly stromů.“

„Uff,“ zakroutil hlavou Rhug.

* * *

Barabur se při vyprávění usmíval.

„A ten rošťák Pruk-Ori? To byl on, co ti pořád kradl sladkosti ze spíže, i když jsi ji nechal hlídat tím hadem. A vždycky ti ještě nechal poslední kousek s malým přáním, aby sis jej dostatečně vychutnal. Pamatuješ Ortviku? Je pravda, že k žádnému pořádnému oboru nepřičichl, ale to co umí se prý mezi lidmi velice cení. Není divu, že to byl on, kdo ostatní Bratry přesvědčil, aby na čas odešli od svého kmene.“

* * *

„Ešče kousek,“ vyjekl hubený Pruk visící stále ještě na laně a snažící se zachytit úzkého parapetu pod

zamčenou okenicí. Jeho pomocníci, Swan a Rhug, ještě popotahovali za provaz, na jehož druhém konci se orčí zloděj komíhal.

„Očiska na š'opkách!“ napomenul je hlídkující Hek. Jeho ocelově šedé oči bedlivě sledovaly začátek slepé uličky, kde by se mohl případně nachomýtnout nějaký nežádoucí svědek.

„Pohoda,“ vyjekl Pruk, když se dostal až k okenici a křečovitě se chytl za spáry ve zdivu. „Deržte to pořádně!“ Jednou rukou z kapsy vytáhl malé železné páčidlo a plechový plíšek. Ten vzal do zubů a páčidlo vsunul do spáry mezi oběma okenicemi. Za nimi nebylo nic vidět, okno bylo zatažené závěsem. Moc dobře však věděl, co se za nimi skrývá. Stačilo zatlačit na páčidlo a okenice se se skřípěním vzpříčila, přičemž odhalila malou kovovou západku. Pruk si jednou rukou podržel páčidlo mezi okenicemi a druhou pomocí plíšku vytlačil západku. Okenice se s cvaknutím rozevřely a za nimi se orkovi naskytl pohled na obývací pokoj vlivného korského obchodníka. Zhoupł se dovnitř a odepnul si z opasku provaz.

Vyklonil se z okna za ostatními a krátkým trhnutím hlavy dal na srozuměnou, že vše je v pořádku. „Přivážu tajdle provaz, lezte horu!“

* * *

Ortvik se posadil vedle Barabura a vzpomínal spolu s ním.

„Snad jen Swan-Ri měl úctu i mezi staršími. Měl totiž úžasný talent pro mechaniku a nejen pro ni. Rada starších pro něj vždycky měla slabost, v podstatě jen díky jemu a mým přímělvám jsme jim poskytovali střechu nad hlavou i přes jejich výlety na pláň na povrchu. Vyrobit přeci jednou z okuláru dalkoviz, takovou tu trubici, která zvětšuje věci v oku. Nějak jsem to nepochopil, ale on mi stále jen tvrdil, že v tmavé jeskyni je to nepotřebné a tak se snažil co nejvíc cestovat po povrchu, kde svítí kamenné slunce strašně vysoko. Žádný z moudrých mu to nedokázal vymluvit.“

* * *

Sesedli se kolem skříňky ze vzácného dřeva, jež byla stříbrně okována a vykládána drahým kamením. Sama o sobě měla velkou cenu. V podstatě by se za ní dal koupit pár dobrých koní i s postroji. Ale skříňka něco skrývá, něco velmi cenného. Něco, co hodnotu skříňky směle předčí. Může zde být ukryt předmět veliké moci.

„Berte to a zderháme, he,“ vychrlil na své přátele Rhug-Tak, velký ork se čtyřhlavou palicí přes rameno. Hek-Rut, soukmenovec poněkud jemnějšího výrazu oblečený v plášti, se na něj úkosem podíval. „Todlenc nejni jen tak, Rhugu. Podobný věci, jako je tendlenc Amulet zatracovanejch neleže jen tak, nechráněný. A teď'konc nežvanim jen o strážnejch, který, řek' bych, právě teď'konc oblbuje tendlenc zatracenej člověčenec Darmodal.“

* * *

Zatím venku před domem se odehrává úsměvná scéna.

„Já vám to říkal, pálenice od těch naoskejch zahradníků je ze všech nejlepší,“ huláká opilý Darmodal před třemi muži u dveří domu obchodníka Horbala Ketzinského. Ti muži, kteří mají u pasu široké meče a jsou oblečení v lehké kožené zbroji, jsou nejspíše bohatcovi strážní.

Darmodal sem přijel a nabízel pití za neuvěřitelné ceny a k tomu povyprávěl nejapné historky, kupříkladu tu o hospodyni, která už nechce být sama a shodou okolností bydlí pár kroků odtud. Slunko pálí, pomaloučku se sune po letní obloze a alkohol při dobré zábavě na lavičce před domem vhnání krev do spánek a obluzuje smysly.

* * *

„Nekecej mi, Heku, jak moh' tydlenc strážný tak oblbnout,“ zeptal se Swan, zatímco zkoumal tu podivnou skříňku jakousi malou věcíčkou připomínající malé kyvadlo, jehož konec je rovnoměrně omotán pružným stonkem jakési traviny.

„Nejni to náhoda, tentonoc, kámo,“ odušil ork v plášti. „Darmodal si dal přesnějc vyšátrat, co na tydlenc strážný může platit a kdy bude tendlenc Kečinskej, nebo jak se ten bohatej menuje, se svejma podřízenejma člověčiskama pryč. Všechno si prej zjistil přes ňákou ženštinu, co tady makala. Jestli vona má něco společného s Pavučinou, to už nevim.“

„Co děláš ta štrajchna, co máš v ruce,“ sklonil se blíž Pruk a jeho úzká tvář se protáhla do zvědavého úšklebku.

Swan dokončil vnější průzkum. „Zjišťuje to magický pole, to je všechno. Nějaký umělec z kmene Rapatasů zjistil, že veselá tráva, jak tam říkají horskýmu konopí, se při působení magie divně sklání a vohejbá.“ Vrátil tu věc zpět do svého vaku. „Budu potřebovat helfnout, Heku, to pole je slabý, ale mám blbý tušení, že dokáže ještě blbější věci.“

„Stačí říct,“ vykouznil ork v plášti na svém asketickém obličejí lehce pobavený úsměv.

* * *

„Opravdu nejzvláštnější je ale ten velký, Rhug-Tak,“ pokračoval Barabur, když zhasel poslední svíce po svém boku. Opustil se svým přítelem Ortvikem sál a chodbou se vydali do hlavní haly. „Říkám ti, Ortviku, že to, co se stalo Rhugovi, se už dlouho žádnému jinému orkovi nestalo a ani nestane. Už po stovky generací jsme vynálezavým národem, ale ne válečníky. Ale jeho, jeho oslovila snad samotná Válka! Nevím, kde se to stalo, Válka je přece podle pověstí už dávno mrtvá, a přesto mezi námi vyrostl bojovník. Mám pocit, že ne vynálezci a vědmáci, ale bojovníci vyvedou náš národ opět ke Štěstí a Slávě.“

* * *

Konečně jej spatřili. Amulet zatracovaných. To je to, proč se táhnou takovou dálku přes lidská města. To je odměna. Je skryt ve skřínce, leží zde jen tak, na sametové podložce červené barvy a třpytí se jim do očí. V jeho zlatem tepaném povrchu se skví velká, mléčně bílá perla. Připomíná nemocné oko zírající na ně mdlým pohledem.

„Bezva,“ vydechli nadšením. Jejich nenechavé ruce se amuletu už téměř zmocnily, než je Swan zastavil.

„Tudlenc se mi nelíbí. To magický pole sme ňák lehce přehryzli. Musí tudlenc bejt ještě něco jinýho.“

„Neblázni, nemáme tentononc čas, berem to a padáme,“ pokoušel se jej přesvědčit Rhug.

Swan ho neposlouchal, vytáhl z vaku malou lahvičku, odšrouboval víčko a položil ji před skříňku pod amulet. „Zacpěte si frňáky, je to trochu jedovatý.“

Nic se nedělo, jen Rhug se podivně zazelenal. Snad to nic nebude. Ale pak se náhle nad hrdlem lahvičky počaly objevovat podivné obrazce podobné světelným mřížím. Byly tvořeny světle modrými paprsky a neprodyšně uzavíraly okolí amuletu.

„Věděl jsem to! To je magický pouto, na to naše síly nestačej... Je mi to líto,“ ohlédl se po společnicích zklamaně Swan. Všichni mlčeli.

„Neházej švába do prachu, brachu, něco přece vymyslíme,“ povzdechl si Hek. Swan se tvářil zdrceně.

„Dyby ses viděl, Swane. Tendlenc výraz sem u tebe ještěnc neviděl,“ ozval se Pruk.

„Jo, přinesem ti sebečum, hehe,“ snail se zlehčit situaci Rhug.

Ne, Swanovi teď nikdo neulehčil. Možná ale. Snad přece...

„Zrcadlo?“ sraštil vynálezce obočí.

„No..., jasně,“ nechápali. To, že orkové prostě název zrcadlo nějak neberou v potaz a neustále se ohánějí slovem sebečum, přece není nic zvláštního.

„To je vono! Helfněte mi!“ div nevyskočil nadšením. Vysypal svůj vak a mezi všelijakým různorodým harampádím našel pár obyčejných zrcátek. „Heku, musíš tydlenc kousky skla magicky vodstínit. Nejní to nic těžkýho, vid’? Musíme makat, Darmodal je už asi dlouho nezdrží!“

* * *

Ten už je asi opravdu moc dlouho nezdrží.

„Dejte si ještě, chlapi. Mám tady ještě flašku skvělý medoviny z Tiché, tu prostě musíte ochutnat,“ směje se na celé kolo Darmodal.

Vojáci s díky odmítli. „Ne, kupčíku, už máme dost. Katzinský by nás zabil, kdyby nás viděl, že nehlídáme jeho věci.“ Zvedli se z lavičky a chystali se odejít.

„A co ta historka o nadržený mořský víle, do háje?“ chytl se poslední šance Darmodal.

Žádná odpověď.

„Sakra. Doufám, že to ty orčí palice stihly,“ zabručel si pro sebe a přichystal mezky na cestu. Ta nemá být dlouhá, v podstatě jen objekt obchodníkův dům. Svou flašku odložil za kozlík. Je v ní jen voda.

Koneckonců, je to profesionál.

* * *

„Musí to fachčit,“ vydechl si rozrušeně Swan poté, co si otřel zpcené čelo a ukázal svůj výtvar ostatním. Bylo to několik zrcadel navzájem spojených do podivné konstrukce. Vypadalo to křehce a dost neskladně. Vlastně by to podle všech střízlivých odhadů ani nemělo fungovat.

„Tendlenc systém magicky vodstíněnejch zrcadel by měl vodvíst paprsky pouta vod amuletu,“ vysvětloval Swan. Rhug nechápavě vraštl čelo, ale přikývl. Hek přihlížel se staženými rty.

„Modli se k Dobrodějovi, ať ti to výde, Swane, páč Darmodal neukecal ty strážný a právě se chystaj nás tady voprudit,“ oznámil Pruk hlídkující u dveří.

Kývli a jako jeden muž pohlédli na Swana a jeho vynález. Swan-Ri jen pokrčil rameny a dal se do práce.

Už slyší hlasy strážných, slyší vrzání starých schodů z velmi drahého dřeva.

„Makej, Swane!“ zavřel netrpělivě Pruk. Rhug pevně sevřel svou palici, jejíž hlavice zpodobňují čtyři lidské lebky, a vyhlíží vskutku nebezpečně. Na bojovníkově obličejí je patrné napětí, vystouplými žilami na spáncích mu pulzuje krev.

Swan dokončil umístění zrcadel do skříňky s amuletem. „Tak, a teďkonc se vokáže, jestli sem měl pravdu,“ vyhrkl a natočil jedno zrcadlo proti hlavnímu svazku modrých paprsků magického pouta. Všichni teď stojí jako přikovaní a sledují, jak se paprsek jako modrá nit odráží od zrcadla, narazí do dalšího a provlékne se skleněných okem, aby se vzápětí objevil na druhé straně, odráží se od dalšího zrcadla a ...

... a svou dráhu zakončí v místě zdroje skříňky, takže systém pouta není přerušen. „Fachčí to!“ vykřikl radostně Swan.

Přesně v ten okamžik se v místnosti objevují oba strážní. Napětí mezi všemi v místnosti, jež bylo spoutáno, se náhle uvolní jako protržená hráz a vteřiny se zběsile rozběhnou vpřed. Rhug svou palici obrací proti jednomu z mužů a dobře cílenou ranou jej pošle do mrákot. Druhého skopne Pruk ze schodů, že se z nich strážný skutálí až dolů. Swan popadne amulet a skočí k oknu. „Skákej na tejně provaz!“ křičí Pruk stojící vedle. Ork se tedy odráží a hmatne po laně, které stále visí ze stromu, jež roste vedle obchodníka domu. V tom krátkém okamžiku Swan zjistí, že na druhé straně je provaz uvolněný, to je již pozdě. S žuchnutím spadne do hromady odpadků. Postav svých přátel si už nevšimne, protože se mu zamotá hlava a upadne do bezvědomí.

A vteřiny letí jako splašení koně.

Muž, jež pracoval u obchodníka Ketzinského jako strážný, se ztěžka zvedl ze země a nahmátl si potlučená místa, která mu způsobil pád ze schodů. Rychle vyběhl zpět nahoru, do pokoje s Amuletem zatracovaných.

Nic. Prázdné. Jen jeho druh ležící na zemi, téměř nedýchal. Běžel k oknu a vyhlédl do slepé uličky se stromem. Jen nepořádek a pár kryš pištících v odpadcích. Jak je to jen možné? Kde jsou ta podivná stvoření, která viděl krást amulet? Šel se podívat ke skříňce ležící na zemi ve zmeti rozbitého skla. Už jen velmi slabě viditelné modré svazky magického pouta se opět začaly spojovat a zabránily tak komukoli proniknout k amuletu. Ten tu však už není. Prostě není.

„To je můj konec,“ povzdechl si muž.

* * *

„Darmodale! Seš slepej? Votoč to, sme tajdlenc!“

Výkřik kupčička překvapil. Nečekal, že ještě uslyší ty známé hlasy s cizím přízvukem. Stejně tak ani nedoufal, že ještě uvidí ty špinavé šedivé orčí obličejí. Mezi námi, ne že by se na to nějak zvláště těšil.

„Máte to?!“

„Jasně,“ zachřel vyčerpaně Swan a spolu se svými společníky naskočil do vozu a schoval se pod plachtovinu mezi soudky a prázdné bedny.

„Kde ste, do háje, byli?“ neodpustil si otázku Darmodal zatímco popohnal své totálně flegmatické mezky. Orkové se po sobě jen unaveně podívali. Hek jenom mávl rukou. „Potom, co sme vypadli z toho zatraceného vokna, dostal sem zajímavěj nápad. Zblbnul sem tomu chlápkuvi palici, že sme

hnusný krysy. Nikdy netušíš, kdy se ti budou hodit figle z mládí.“

Nezbylo jim, než se unaveně usmát.

„Mám toho už po krk, dlouho už sem nebyl doma“ povzdechl si Rhug. „Čeká ně tam voňavá pečínka i ta špinavá Zorideta.“

„A taky mě dost vadí to vostrý slunce, není nad přítmi útulný jeskyně,“ dodal Pruk.

* * *

Barabur s Ortvikem se octli na malé galerii lemované kamenným zábradlím. Pod nimi se rozprostírá obrovský prostor. Ve velkém sále se právě odehrává oslava nového klanového vůdce. Zábava je v plném proudu, stoly se prohýbají pod podnosy s jídlem a pitím. Orkové, ten pozoruhodný nářůdek Podzemní říše, se oddávají všeobecnému veselí a oslavují Baraburova nástupce, sálem zní veselé popěvky a smích.

„Jak jsem řekl a tys to potvrdil, Orviku, teď už to není na nás. Nový vůdce klanu nebude k Bratrům tak vstřícný, klanová rada mu doporučí neposkytovat jim už u nás azyl. Jsou totiž překážkou pro nové kontakty s lidmi tam nahoře. Odted' už se tady nebudou moci ukázat, jsou to zločinci nejen na povrchu, ale už i ve svém vlastním kmeni. Musejí si hledat nový domov mezi cizími.“